ECLI:LV:RPPT:2020:1019.1A68039420.2.S
Lieta Nr. 1A68039420
Arhīva Nr. 1A-0394-20/14

SPRIEDUMS
Rīgā 2020. gada 19. oktobrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnesis Viktors Makucevičs,
rakstveida procesā Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā izskatīja /pers. A/ sūdzību par Rīgas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka 2020. gada 20. maija lēmumu Nr. D57/01/513875586/1.

Aprakstošā daļa

[1] 2020. gada 26. aprīlī plkst. 15.32 Lidoņu ielā 30, Rīgā Rīgas pašvaldības policijas Kurzemes pārvaldes inspektors konstatēja, ka transportlīdzeklis *Chevrolet* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ (turpmāk arī – Transportlīdzeklis), novietots stāvēšanai Rīgā pie nama Lidoņu ielā 30 ārpus ceļa robežām.

Ministru kabineta 2015. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 279 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 114. punkts paredz, ka transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta ceļa labajā pusē iespējami vairāk pa labi uz nomales, bet, ja tās nav, – brauktuves malā vietās, kur ir iespējams piebraukt, nepārkāpjot šo noteikumu prasības. Ja brauktuves malā ir izveidoti šim nolūkam paredzēti paplašinājumi, transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta šajos paplašinājumos.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – Latvijas APK) 149.^{10} panta devīto daļu, Rīgas pašvaldības policijas Kurzemes pārvaldes inspektors uzlika naudas sodu trīsdesmit *euro* apmērā transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā norādītajam transportlīdzekļa turētājam, sastādot administratīva pārkāpuma protokolu-lēmumu Nr. 513875586 (turpmāk – Sākotnējais lēmums).

[2] Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam, /pers. A/ kā Transportlīdzekļa turētājs iesniedza Rīgas pašvaldības policijā (turpmāk arī - Iestāde) sūdzību, lūdzot atcelt to.

[2.1] Sūdzībā norādīts, ka Transportlīdzeklis tika novietots stāvēšanai uz laukuma, kas izveidots piekļūšanai daudzdzīvokļu mājai, tādējādi ir daudzdzīvokļu pagalms. Šī bija vienīgā brīvā stāvvieta pagalmā.

[2.2] Ceļu satiksmes noteikumu 114. pants nenoteic transportlīdzekļu novietojuma prasības brauktuves malā paredzētos paplašinājumos, dzīvojamās zonās un daudzdzīvokļu pagalmos. Citu transportlīdzekļu un gājēju kustība netika traucēta.

[3] Ar Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka 2020. gada 20. maija lēmumu Nr. D57/01/513875586/1 (turpmāk - Iestādes lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība noraidīta.

[3.1] Iestādes lēmumā norādīts, ka 2020. gada 26. aprīlī plkst. 22.05 pie nama Lidoņu ielā 30, Rīgā, Iestādes amatpersona konstatēja, ka Transportlīdzeklis novietots stāvēšanai ārpus ceļa, ārpus ceļa paplašinājuma.

Citējot Ceļu satiksmes noteikumu 114. punktu, Iestādes lēmumā norādīts, ka par minētā punkta neievērošanu administratīvā atbildība paredzēta Latvijas APK 149.^{10} panta devītajā daļā.

Ņemot vērā norādīto, Iestādes amatpersona pieņēma Sākotnējo lēmumu, ar kuru Transportlīdzekļa turētājam, pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} pantu, Latvijas APK 214.^{1} pantu un Rīgas pašvaldības policijas 2016. gada 30. jūnija iekšējiem noteikumiem Nr. 5-nts „Par amatpersonu tiesībām izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas un pieņemt lēmumus par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 214.^{1} panta pirmajā daļā minētajiem pārkāpumiem", uzlika naudas sodu 30 *euro* apmērā.

[3.2] Citējot Latvijas APK 286. panta pirmo daļu, Ceļu satiksmes likuma 19. un 41. panta pirmo daļu, Latvijas APK 243. panta pirmo daļu, norādīts, ka Rīgas pašvaldības policijas Kurzemes pārvaldes darbinieki notikuma vietā ieradās pēc 2020. gada 26. aprīlī plkst. 15.02 ar Rīgas pilsētas pašvaldības policijas mobilās lietotnes starpniecību saņemtas sūdzības par to, ka Lidoņu ielā 30, Rīgā transportlīdzekļi novietoti uz ietves, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumus.

[3.3] Citējot Ceļu satiksmes noteikumu 2.27. apakšpunktu un atsaucoties uz 57. punktu un Administratīvās apgabaltiesas 2013. gada 14. marta spriedumu lietā Nr. A420562210, norādīts, ka transportlīdzekļa novietošana stāvēšanai ir ceļu satiksmes manevrs, bet transportlīdzekļa vadītājam ir jāievēro Ceļu satiksmes noteikumi.

Novietojot Transportlīdzekli stāvēšanai, vadītājs bija ceļu satiksmes dalībnieks un piedalījās ceļu satiksmē, tādējādi viņam bija jāievēro Ceļu satiksmes noteikumi.

Konkrētajā gadījumā brauktuvei nav speciāli izbūvētas nomales.

No lietā esošajiem materiāliem, proti, fotoattēliem, videoieraksta un Sākotnējā lēmuma konstatējams, ka Transportlīdzeklis ar četriem riteņiem novietots stāvēšanai ārpus ceļa vietā, kura nav uzskatāma ne par ceļa nomali, ne par brauktuves paplašinājumu. Konkrētā vieta atdalīta no brauktuves ar gājēju ietvi.

[3.4] Tiesiskās attiecības ceļu satiksmē, cita starpā, regulē Ceļu satiksmes likums un Ceļu satiksmes noteikumi.

Citējot Ceļu satiksmes likuma 2. panta 1. punktu un 38. panta pirmo daļu, Iestādes lēmumā norādīts, ka attiecīgajā vietā transportlīdzekļu novietošana stāvēšanai nav regulēta ar attiecīgu apzīmējumu, kas atļautu novietot transportlīdzekli stāvēšanai. Pretēji privāto tiesību principam, ceļu satiksmē piemērojams publisko tiesību princips – atļauts vien tas, kas noteikts tiesību normās.

Atsaucoties uz Senāta 2008. gada 7. marta lēmuma lietā Nr. 213/2008 7. punktu, Iestādes lēmumā norādīts, ka ceļa zīmes ir īpaša veida administratīvie akti, kas ietver vispārēju rīkojumu, proti, regulē nenoteikta skaita satiksmes dalībnieku rīcību nenoteikta skaita gadījumos.

Transportlīdzekļu novietošana stāvēšanai Sākotnējā lēmumā norādītajā vietā nav regulēta ar Ceļu satiksmes noteikumu zīmi vai ceļa apzīmējumu, kas atļautu šajā vietā novietot transportlīdzekļus, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkta prasības.

[3.5] Apgabaltiesa līdzīgā situācijā norādījusi, ka tas, ka normatīvajos aktos *expressis verbis* nav ierakstīts, ka transportlīdzekli nedrīkst novietot apstādījumos vai citās vietās, nenozīmē, ka transportlīdzeklis drīkstētu stāvēt jebkur, kur, iesniedzēja ieskatā, tas netraucētu gājēju pārvietošanos vai transportlīdzekļa braukšanu. Tādā gadījumā transportlīdzekļus drīkstētu novietot arī puķu dobēs, spēļu laukumos u.tml. vietās, jo tas netraucētu pārvietoties gājējiem un citiem transportlīdzekļiem.

Ņemot vērā minēto, Iestādes lēmumā norādīts, ka nav pamata uzskatīt Sākotnējo lēmumu par prettiesisku.

[3.6] Brīvu stāvvietu neesamība nedod tiesības, novietojot Transportlīdzekli stāvēšanai, pārkāpt Ceļu satiksmes noteikumu prasības. Tas, ka Transportlīdzeklis nevienam netraucēja, ir sūdzības iesniedzēja subjektīvais viedoklis. Nav nepieciešams fiksēt, ka Transportlīdzeklis kādam traucēja, jo atbildība paredzēta par stāvēšanu ārpus ceļa, ārpus ceļa paplašinājuma.

Turklāt tiesu praksē atzīts, ka, novietojot transportlīdzekli stāvēšanai, vadītājam vispirms jāpārliecinās par stāvēšanas režīmu šajā vietā.

[3.7] Lietas izskatīšanas gaitā nav konstatēti Latvijas APK 239. pantā noteiktie apstākļi, kas nepieļauj lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

Par Latvijas APK 149.[10] panta devītās daļas pārkāpumu paredzēts tikai viens soda veids un apmērs – trīsdesmit *euro* apmērā. Tādējādi, ievērojot Latvijas APK 22. pantā noteikto, secināms, ka Sākotnējais lēmums atstājams negrozīts.

[4] Nepiekrītot Iestādes lēmumam, /pers. A/ iesniedza sūdzību, lūdzot atcelt Iestādes lēmumu.

[4.1] Sūdzībā norādīts, ka Transportlīdzeklis tika novietots pagalmā, ar šķembām piebērtā laukumā, Dzirciema ielā 84. Tas ir svarīgi, jo no pievienotajiem fotoattēliem redzams, ka uz laukumu izveidota uzbrauktuve, bet gājēju celiņš ir labiekārtots, betonēts un atdalīts. Pretēji iestādes lēmumā norādītajam, konkrētā vieta ir speciāla nomale.

[4.2] Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkts nenoteic transportlīdzekļu novietošanas prasības dzīvojamās zonas vai daudzdzīvokļu namu pagalmos. Konkrētā vieta ir izveidota piekļūšanai daudzdzīvokļu mājai. Normatīvajos aktos šķembu laukums nav automātiski pieskaitāms ietvei.

[5] 2020. gada 18. jūnijā Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā saņemti Rīgas pašvaldības policijas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka Iestādes lēmums ir pamatots, tas ir atstājams negrozīts, bet sūdzība noraidāma.

[5.1] Papildus Iestādes lēmumā minētajam, Iestāde norāda, ka Ceļu satiksmes likums un Ceļu satiksmes noteikumi ir ārējie normatīvie akti, kuros ietvertais tiesiskais regulējums privātpersonām ir saistošs. Ceļu satiksmes likuma 19. panta pirmajā daļā paredzēts, ka ceļu satiksmes dalībniekiem ir jāizpilda šā likuma, Ceļu satiksmes noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus.

No Ceļu satiksmes likuma 1. panta 6. punkta un 2. panta 1. punkta izriet, ka attiecības ceļu satiksmē ir publisko tiesību regulācijas priekšmets, kurās piemērojams publisko tiesību princips – atļauts tikai tas, kas noteikts tiesību normās, nevis privāto tiesību princips – atļauts viss, kas nav aizliegts.

[5.2] Atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 1. panta 3. punktā noteiktajam, ņemot vērā to, ka konkrētajā gadījumā ap administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vietu dabā atrodas vairākas adreses, tai skaitā, Lidoņu iela 30, Rīgā, amatpersona konkrēti šo adresi noteica, kā tuvāko vizuāli nosakāmo adresi attiecībā pret Transportlīdzekļa faktisko atrašanās vietu, tādejādi, pēc Iestādes domām, amatpersona pareizi noteikusi administratīvā pārkāpuma izdarīšanas adresi. Tas nemaina faktu, ka ar Transportlīdzekli tika izdarīts administratīvais pārkāpums.

Cita starpā norāda, ka Sākotnējo lēmumu sastādīja amatpersona, kura bija notikuma vietā un noteica tuvāko vizuāli nosakāmo adresi attiecībā pret Transportlīdzekļa faktisko atrašanās vietu, nevis sūdzības iesniedzējs. Apstākļus amatpersona ir fiksējusi notikuma vietā, proti, apskatot notikuma vietu pārkāpuma fiksēšanas brīdī, tātad, faktiski redzot Transportlīdzekļa novietojuma vietu.

[5.3] Iestāde norāda, ka no lietā esošajiem materiāliem un sūdzībām nav konstatējami pierādījumi tam, ka administratīvā pārkāpuma vieta jebkādā veidā būtu uzskatāma par likumā noteiktā kārtībā ierīkotu ceļa nomali vai brauktuves paplašinājumu, vai transportlīdzekļu stāvvietu. Vieta, kur Lēmumā norādītajā vietā un laikā stāvēšanai tika novietots Transportlīdzeklis, nav paredzēta, lai pa to pārvietotos ar transportlīdzekļiem, tostarp, transportlīdzekļu novietošanai stāvēšanai.

Ceļu satiksmes noteikumu 11. nodaļā „Apstāšanās un stāvēšana" iekļautajā 114. punktā ir noteiktas vispārējas prasības transportlīdzekļu novietojumam telpā, prasības ir izpildāmas gan apdzīvotās vietās, gan ārpus apdzīvotām vietām. No minētās tiesību normas izriet, ka transportlīdzekļi ir jānovieto stāvēšanai ceļa robežās. Novietojot transportlīdzekli stāvēšanai ārpus satiksmei izbūvētas teritorijas, tiek pārkāptas 114. punktā noteiktās vispārējās prasības transportlīdzekļa novietojumam.

Ceļu satiksmes noteikumu 141. punktā noteikts, ka transportlīdzekļu stāvēšana dzīvojamās zonās atļauta tikai speciāli paredzētās stāvvietās. Ja tādu stāvvietu nav vai ja tās ir aizņemtas, transportlīdzekļu stāvēšana atļauta tikai vietās, kur tas netraucē gājēju pārvietošanos vai citu transportlīdzekļu braukšanu. 144. punktā norādīts, ka šajā nodaļā minētās prasības attiecas arī uz daudzdzīvokļu namu pagalmiem.

No minētā izriet, ka Transportlīdzekli bija jānovieto stāvēšanai, ievērojot vispārējos Ceļu satiksmes noteikumu nosacījumus. Tas, ka konkrētajā vietā var novietot Transportlīdzekli stāvēšanai, nenozīmē, ka vieta ir paredzēta transportlīdzekļu novietošanai.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudot un novērtējot lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ sūdzība noraidāma kā nepamatota.

[7] 2020. gada 1. jūlijā stājās spēkā Administratīvās atbildības likums, kura 4. pants noteic, ka persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga par to saskaņā ar normatīvo aktu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā. Minētā likuma Pārejas noteikumu 1. punkts noteic, ka ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss. Savukārt minētā likuma Pārejas noteikumu 2. punkts noteic, ka procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar Latvijas APK, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. Latvijas APK normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde). Atbilstoši minētā likuma Pārejas noteikumu 3. punktam administratīvo pārkāpumu lietās sakarā ar apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu vai attiecībā uz pārkāpumiem, kuri fiksēti ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, ja pārkāpums izdarīts līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, procesu pabeidz, piemērojot Latvijas APK un Ceļu satiksmes likuma normas.

[7.1] Tādejādi tiesa atzīst, ka šī lieta izskatāma, piemērojot Latvijas APK normas.

[7.2] Latvijas APK 289.[12] panta pirmajā daļa paredz, ka rajona (pilsētas) tiesa neatkarīgi no sūdzības iesniedzēja motīviem ar lēmumu atceļ iestādes lēmumu un nosūta lietu jaunai izskatīšanai iestādei pēc piekritības šādos gadījumos:

1) lietu izskatījusi iestāde, kurai nebija tiesību attiecīgo administratīvā pārkāpuma lietu izskatīt;

2) lietas izskatīšanā pārkāptas tiesību normas, kas prasa paziņot administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekiem par lietas izskatīšanas vietu un laiku;

3) izskatot lietu, pārkāptas tiesību normas par lietvedības valodu;

4) lēmums nosaka to personu tiesības un pienākumus, kuras nav administratīvā pārkāpuma lietas dalībnieki;

5) lietā nav pilna lēmuma.

[7.3] Tiesa nekonstatē Latvijas APK 289.[12] pantā paredzētos gadījumus, kas būtu pamats neatkarīgi no sūdzības iesniedzēja motīviem atcelt iestādes lēmumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai iestādei.

[8] Saskaņā ar Latvijas APK 286. panta otro daļu augstāka iestāde, izskatot sūdzību vai protestu par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pārbauda pieņemtā lēmuma likumību un pamatotību.

Latvijas APK 289.[13] panta trešā daļa paredz, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesa pievienojas Iestādes lēmumā norādītajai motivācijai, tāpēc spriedumā neizklāsta izvērstus argumentus, jo tie atkārtotu sprieduma aprakstošajā daļā izklāstīto Iestādes lēmuma motivāciju.

Tāpat tiesa atzīst, ka Iestādes lēmums ir pietiekami motivēts, tajā veikta lietas faktisko apstākļu un lietas materiālos esošo pierādījumu analīze, izdarot pamatotus secinājumus par lietas faktiskajiem apstākļiem.

[9] Ievērojot /pers. A/ sūdzībā norādīto, tiesa atzīst par nepieciešamu norādīt turpmāko.

[9.1] No lietas faktiskajiem apstākļiem izriet, ka 2020. gada 26. aprīlī plkst. 15.32 Lidoņu ielā Nr. 30, Rīgā Iestādes darbinieks konstatēja, ka Transportlīdzeklis novietots stāvēšanai Rīgā pie nama Lidoņu ielā 30 ārpus ceļa robežām.

Lietā nepastāv strīds, ka /pers. A/ ir Transportlīdzekļa turētājs.

[9.2] Ar lietā gūtajiem pierādījumiem, proti, notikuma vietas fotoattēliem, videoierakstu un Sākotnējo lēmumu, kas ir vērtējams kā ticams un pieļaujams pierādījums atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243. panta ceturtajai daļai, pierādīts, ka Transportlīdzeklis tika novietots stāvēšanai Sākotnējā lēmumā norādītajā vietā un laikā, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkta prasības – Transportlīdzeklis ir novietots stāvēšanai ārpus ceļa vietā, kas nav uzskatāma ne par ceļa nomali, ne arī par brauktuves paplašinājumu.

Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkts noteic, ka transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta ceļa labajā pusē iespējami vairāk pa labi uz nomales, bet, ja tās nav, – brauktuves malā vietās, kur ir iespējams piebraukt, nepārkāpjot šo noteikumu prasības. Ja brauktuves malā ir izveidoti šim nolūkam paredzēti paplašinājumi, transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta šajos paplašinājumos.

Savukārt Latvijas APK 149.[10] panta devītā daļa noteic, ka par citu šajā kodeksā neminētu apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit *euro* apmērā.

[9.3] Latvijas APK 243. panta pirmā daļa paredz, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Minētā panta piektā daļa noteic, ka administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. Faktus, kurus saskaņā ar likumu var pierādīt tikai ar noteiktiem pierādīšanas līdzekļiem, nevar nodibināt ne ar kādiem citiem pierādīšanas līdzekļiem.

Savukārt minētā panta astotā daļa noteic, ka pierādījuma ticamība ir kādas ziņas patiesuma konstatēšanas pakāpe. To, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe attiecībā pret pārējiem pierādījumiem.

Turklāt atbilstoši Latvijas APK 244. pantam institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

[9.4] No Sākotnējam lēmumam pievienotajiem fotoattēliem secināms, ka Transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai vietā, kura ir atdalīta no ceļa ar bortakmeni un uz kuras atrodas šķembas, kā to sūdzībā norāda arī sūdzības iesniedzējs. /pers. A/ nenoliedz, ka bija novietojis Transportlīdzekli stāvēšanai Sākotnējā lēmumā norādītajā vietā, uzskatot, ka šajā vietā transportlīdzekļus var novietot stāvēšanai.

Tiesa, izvērtējot lietas materiāliem pievienotos fotoattēlus, secina, ka Sākotnējā lēmumā norādītajā vietā nav speciāli izbūvētas brauktuves vai jebkuras citas ceļu satiksmei izbūvētas teritorijas. Tādējādi tiesa secina, ka ceļu pārvaldītājs apzināti norobežojis ar bortakmeni notikuma vietu, lai to nevar izmantot ceļu satiksmei. Tas, ka vairākās vietās izveidota iespēja uzbraukt bortakmenim, kā tas norādīts sūdzībā un redzams tai pievienotajos fotoattēlos, nenozīmē, kas uzbrauktuve paredzēta, lai Sākotnējā lēmumā norādītajā vietā stāvēšanai novietotu transportlīdzekļus. Iespējams, šādas konstrukcijas izveidotas ar mērķi atvieglot kustību ar bērnu vai invalīdu ratiņiem.

Iestādes darbinieku uzņemtajos fotoattēlos redzams, ka Transportlīdzeklis ar visiem četriem riteņiem novietots stāvēšanai Sākotnējā lēmumā norādītajā vietā, ārpus ceļa robežas, uz šķembu seguma.

Sūdzības iesniedzējs kļūdaini norāda, ka Iestāde uzskata laukumu par ietvi, kas patiesībā ir atdalīta. Ceļu satiksmes noteikumu 121.9. punkts paredz, ja ar ceļa zīmēm vai ceļa apzīmējumiem nav noteikts citādi, apstāties un stāvēt aizliegts uz ietvēm, gājēju ceļiem, gājēju un velosipēdu ceļiem, kopīgiem gājēju un velosipēdu ceļiem, velosipēdu ceļiem un velojoslām, izņemot šo noteikumu 117. punktā minētos gadījumus. Taču sūdzības iesniedzējs saukts pie atbildības par Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkta, nevis 121.9. punkta prasību neievērošanu.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1. panta 3. punktu ceļš ir jebkura satiksmei izbūvēta teritorija (autoceļš, iela, prospekts, šķērsiela un tamlīdzīgas teritorijas visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un saliņas) [..]. No šīs Ceļu satiksmes likumā norādītās definīcijas secināms, ka ceļa nomale ir ceļa sastāvdaļa, kas izbūvēta ceļu satiksmei. Šajā gadījumā Sākotnējā lēmumā norādītajā vietā brauktuvei nav speciāli izbūvētas nomales.

[9.5] Ceļu satiksmes likuma 19. panta pirmā daļa noteic, ka ceļu satiksmes dalībniekiem ir jāizpilda šā likuma, Ceļu satiksmes noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus; jāizpilda policijas darbinieku un to personu norādījumi, kuras pilnvarotas regulēt satiksmi, kā arī jāievēro luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības.

Tiesu praksē ir atzīts, ka transportlīdzekļa novietošana stāvēšanai, kas seko automašīnas apturēšanai, atzīstama par ceļa satiksmes manevru. Ņemot vērā minēto, novietojot transportlīdzekli stāvēšanai sākotnējā lēmumā norādītajā vietā, sūdzības iesniedzēja bija satiksmes dalībniece (sk. plašāk *Administratīvās apgabaltiesas 2013. gada 14. marta spriedumu lietā Nr. A420562210*).

Tādējādi transportlīdzekļa vadītājs, sākotnēji braucot pa ceļu un vēlāk ar transportlīdzekli nobraucot no ceļa, kur novietoja transportlīdzekli stāvēšanai, piedalījās ceļu satiksmē, un viņam kā transportlīdzekļa vadītājam bija pienākums ievērot ceļu satiksmi regulējošos normatīvos aktus.

[9.6] Tiesa uzskata, ka, lai varētu transportlīdzekļus novietot stāvēšanai Sākotnējā lēmumā norādītajā vietā, nepieciešams veikt stāvvietas ierīkošanu, nodalot to ar attiecīgām ceļa zīmēm un tehniskajiem risinājumiem, lai par stāvvietu tiktu informēti visu ceļu satiksmes dalībnieki, kā arī Ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu uzraugošās iestādes un amatpersonas. Ceļu satiksmi regulējošie ceļa apzīmējumi pilda savu mērķi tikai tad, ja tie ir paziņoti ceļu satiksmes dalībniekiem pienācīgā kārtā, izvietojot tos normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā.

Ceļa zīmes ir īpaša veida administratīvie akti, kas ietver vispārēju rīkojumu. Proti, ceļa zīmes regulē nenoteikta skaita satiksmes dalībnieku rīcību nenoteikta skaita gadījumos. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 1. panta trešajai daļai šāda veida administratīvie akti tiek dēvēti par vispārīgajiem administratīvajiem aktiem – lēmumiem, kurus likumā paredzētajos gadījumos iestāde izdod attiecībā uz individuāli nenoteiktu personu loku, kas atrodas konkrētos un identificējamos apstākļos (sk. *plašāk Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2010. gada 22. februāra lēmumu*

lietā Nr. A42553907, SKA - 101/2010).

Ceļu satiksmes noteikumu 1. punkts paredz, ka noteikumi nosaka ceļu satiksmes kārtību Latvijā. Tādējādi likumdevējs nav sevišķi nodalījis ceļu satiksmes noteikumu piemērošanas tvērumu un tie piemērojami visā valsts teritorijā, tajā skaitā – privātīpašumos. Līdz ar minēto Ceļu satiksmi regulējošie normatīvie akti piemērojami arī attiecībā uz notikuma vietu. Pretējā gadījumā privātīpašumi varētu tikt izmantoti ceļu satiksmei bez jebkāda tiesiska regulējuma, kas būtu pretēji Ceļu satiksmes likuma 2. pantā norādītajam likuma mērķim, tas ir, noteikt ceļu satiksmes norises un ceļu satiksmes drošības organizatoriskos un tiesiskos pamatus Latvijā, lai aizsargātu cilvēku dzīvību un veselību, vidi, kā arī fiziskajām un juridiskajām personām piederošo mantu [..].

[9.7] Latvijas APK 248. panta pirmā daļa noteic, ka protokolā par administratīvo pārkāpumu norāda [..] administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vietu [..].

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka Transportlīdzeklis tika novietots stāvēšanai Dzirciema ielā 84, kas ir svarīgi.

Iestādes paskaidrojumos norādīts, ka amatpersona adresi noteikusi kā vizuāli tuvāko attiecībā pret Transportlīdzekļa faktisko atrašanās vietu un tas nemaina faktu, ka tika izdarīts administratīvais pārkāpums.

Tiesas ieskatā apstāklis, ka policijas darbinieks pārkāpuma vietu ir noteicis Lidoņu ielu 30, Rīgā, kā tuvāko vizuāli nosakāmo adresi attiecībā pret transportlīdzekļa faktisko atrašanās vietu, nav novedis pie nepareiza lēmuma pieņemšanas, jo ar lietas materiāliem (tajā skaitā arī lietai pievienotajiem fotoattēliem) to kopējā sakarībā ir konstatējama administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vieta.

[9.8] Tāpat tiesa nevar atstāt bez ievērības apstākli, ka situācijā, kad vadītājs nolēmis novietot transportlīdzekli stāvēšanai konkrētā vietā, vadītājam vispirms ir jāpārliecinās par ceļu satiksmes režīmu konkrētajā vietā. [..] jebkuram transportlīdzekļa vadītājam, novietojot stāvēšanai savu transportlīdzekli, neatkarīgi no savas rīcības motīviem, ir pienākums pārliecināties par transportlīdzekļu stāvēšanas režīmu konkrētajā ceļa posmā (sk. *Administratīvās apgabaltiesas 2013. gada 12. septembra spriedumu lietā Nr. 142183311*).

Likuma (normatīvo aktu) ievērošanas princips ietver prasības ievērot normatīvajos aktos noteikto kārtību. Lai normatīvajos aktos noteiktajam regulējumam pakļauta darbība (transportlīdzekļu stāvēšanas noteikumi) atbilstu likuma (normatīvo aktu) ievērošanas principam un būtu tiesiska, ir jāievēro šo noteikumu prasības un to priekšraksti. Tikai tādos gadījumos, ja ir izpildītas normatīvo aktu prasības, pastāv personas tiesiska paļāvība un ar to saistīti aizsardzības instrumenti, kas šajā gadījumā nav konstatējams, jo ir pārkāptas Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkta prasības.

[10] Lietas materiāliem pievienota izdruka no Iestādes Elektroniskā notikumu žurnāla, no kuras izriet, ka 2020. gada 26. aprīlī plkst. 15.02 saņemts izsaukums uz adresi Lidoņu iela 30, Rīgā (piezīmes par adresi: Lidoņu 30 pagalmā; Lidoņu iela 28, Kurzemes rajons, Rīga) sakarā ar to, ka transportlīdzekļi novietoti uz ietves. Notikumā iesaistīti seši transportlīdzekļi, kuriem sastādīti sodi par Latvijas APK 149.^{10} panta devītās daļas pārkāpumu.

Tādējādi tiesa atzīst, ka Iestādes darbinieki ieradušies administratīvā pārkāpuma vietā sakarā ar izsaukumu par iespējama administratīvā pārkāpuma izdarīšanu un veikuši likumā „Par policiju" noteiktos pienākumus.

Latvijas APK 240. pants noteic, ka administratīvo pārkāpumu lietas tiek izskatītas, ievērojot principu, ka visas personas ir vienlīdzīgas likuma un institūcijas, kas izskata lietu, priekšā neatkarīgi no viņu izcelšanās, sociālā un mantiskā stāvokļa, rases un nacionālās piederības, dzimuma, izglītības, valodas, attieksmes pret reliģiju, nodarbošanās veida un rakstura, dzīvesvietas un citiem apstākļiem.

Līdz ar minēto lietā nav konstatējams, ka policijas darbinieki būtu kādā mērā ieinteresēti saukt /pers. A/ pie atbildības, vai pret personu tiktu pieļauta nevienlīdzīga attieksme.

[11] Sūdzības iesniedzējs norāda, ka Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkts nenoteic stāvēšanu daudzdzīvokļu namu pagalmos, konkrētais laukums ir izveidots, lai piekļūtu daudzdzīvokļu mājai.

[11.1] Ceļu satiksmes noteikumu 11. nodaļa paredz ierobežojumus, kurus jāievēro, kad persona nolēmusi novietot transportlīdzekli stāvēšanai kādā noteiktā vietā. No minētās nodaļas regulējuma izriet, ka vieta, kur novietot stāvēšanai transportlīdzekli, jāatbilst visiem nodaļā esošajiem noteikumiem, nevis tikai izvēlēs kārtā kādam, kuru persona, kura novieto transportlīdzekli stāvēšanai, uzskata par atbilstošu katram noteiktam gadījumam.

Ceļu satiksmes noteikumu 141. punkts paredz, ka transportlīdzekļu stāvēšana dzīvojamās zonās atļauta tikai speciāli paredzētās stāvvietās. Ja tādu stāvvietu nav vai ja tās ir aizņemtas, transportlīdzekļu stāvēšana atļauta tikai vietās, kur tas netraucē gājēju pārvietošanos vai citu transportlīdzekļu braukšanu. Savukārt Ceļu satiksmes noteikumu 144. punkts paredz, ka šajā nodaļā minētās prasības attiecas arī uz daudzdzīvokļu namu pagalmiem.

[11.2] No minētā izriet, ka stāvēšanai dzīvojamā zonā ir paredzēti sevišķi noteikumi, nekā to paredz Ceļu satiksme noteikumu 11. sadaļas „Apstāšanās un stāvēšana" normas. Ja dzīvojamā zonā konstatēts tāds apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpums, kas regulēts kādā Ceļu satiksmes noteikumu 11. sadaļas punktā, atbildība par šīs normas pārkāpšanu netiek izslēgta tikai tādēļ, ka pārkāpums noticis dzīvojamā zonā.

Tādējādi daudzdzīvokļu namu pagalmos, kuros ir spēkā dzīvojamām zonām paredzētie ceļu satiksmi regulējošie noteikumi, transportlīdzekļa vadītājam jāievēro arī citi Ceļu satiksmes noteikumos minētie apstāšanās un stāvēšanas noteikumi.

Līdz brīdim, kamēr Sākotnējā lēmumā norādītajā notikuma vietā nebūs ierīkota stāvvieta, kura būs atdalīta ar attiecīgajām ceļa zīmēm un tehniskajiem risinājumiem, šī vieta atzīstama par tādu, kas nav nedz ceļa nomale, nedz arī brauktuves paplašinājums. Apstāklis, ka administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vieta tiek izmantota transportlīdzekļu stāvēšanai, *per se* nepadara šo vietu par stāvvietu, un nedod tiesības paļauties uz to, ka administratīva atbildība par Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu neiestāsies.

[11.3] Tiesu praksē atzīts, ka transportlīdzekli nedrīkst novietot stāvēt jebkur, kur tas netraucē gājēju pārvietošanos vai transportlīdzekļu kustībai (sk. *Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2017. gada 30. novembra spriedumu lietā Nr. 1A68022117, Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2016. gada 27. janvāra spriedumu lietā Nr. 134008015*).

Normatīvajos aktos *expressis verbis* nav norādīts, ka transportlīdzekli nedrīkst novietot apstādījumos vai citās vietās, un tas nenozīmē, ka transportlīdzeklis drīkstētu stāvēt jebkur, kur, iesniedzēja ieskatā, tas netraucētu gājēju pārvietošanos vai transportlīdzekļu braukšanu (sk. plašāk *Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2016. gada 27. janvāra spriedumu lietā Nr. 134008015*). Tādējādi, konstatējot, ka Transportlīdzeklis novietots stāvēšanai pretēji Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkta prasībām, tiesa atzīst, ka Iestāde pamatoti konstatēja, ka /pers. A/ kā Transportlīdzekļa turētājs saucams pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas APK 149.^{10} panta devīto daļu.

Tādējādi tiesa atzīst, ka ar lietā esošajiem materiāliem pierādīts, ka /pers. A/ turējumā esošais Transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai Lidoņu ielā 30, Rīgā vietā, kas atrodas ārpus ceļa un nav uzskatāma par ceļa paplašinājumu.

[12] Atbilstoši Latvijas APK 32. panta noteikumiem sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Likumdevējs, paredzot par tajā skaitā atbildību par Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkta pārkāpumu (Latvijas APK 149.^{10} panta devītās daļas noteikumi), ir paredzējis vienu noteiktu sodu – naudas sodu 30 *euro* apmērā. Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka šajā gadījumā nav nepieciešams vērtēt piemērojamo sodu atbilstoši Latvijas APK 32. panta otrās daļas noteikumiem, jo likumdevējs šādu sodu atzina par tādu, kas sasniegs Latvijas APK

22. pantā noteikto administratīvā soda mērķi.

[13] Fakts, ka persona, kas ir saukta pie administratīvās atbildības pauž atšķirīgu viedokli un nonāk pie citiem secinājumiem, pats par sevi nevar kalpot par pamatu, lai atceltu pirmās instances tiesas spriedumu (sk. *Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2016. gada 4. aprīļa spriedumu lietā Nr. 104AA-0367-16/28*).

Tas apstāklis, ka /pers. A/ nepiekrīt, ka ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, nevar būt par pamatu uzskatīt, ka Sākotnējais lēmums un Iestādes lēmums būtu pieņemti nepamatoti.

Tādējādi, ievērojot lietas materiālos esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka Sākotnējais lēmums un Iestādes lēmums tika sastādīti pamatoti, jo lietā konstatējams Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkta pārkāpums, par kuru piemērojams Latvijas APK 149.^{10} panta devītajā daļā paredzētais sods.

[14] Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments, atsaucoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņām, vairākkārt savos nolēmumos norādījis, ka no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav jāsaprot kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesai ir jāuzklausa argumenti, bet nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (sk. *Senāta 2010. gada 11. marta sprieduma lietā Nr. SKA-66/2010 14. punktu, 2012. gada 21. februāra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-186/2012 10. punktu, 2013. gada 1. jūlija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-584/2013 10. punktu*).

Ņemot vērā minēto, tiesa nevērtē pārējos /pers. A/ sūdzībā norādītos argumentus, jo uzskata, ka tie nav atzīstami par nozīmīgiem no tiesību viedokļa šīs lietas izskatīšanā, kā arī tie neietekmē tiesas izdarītos secinājumus attiecībā uz lietas faktiskajiem apstākļiem un lietas materiālos esošajiem pierādījumiem.

[15] Apkopojot visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka šajā lietā pierādīts administratīvā pārkāpuma sastāvs, par kura izdarīšanu paredzēta atbildība Latvijas APK 149.^{10} panta devītajā daļā.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka /pers. A/ pamatoti saukts pie administratīvās atbildības par Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkta pārkāpumu, piemērojot Latvijas APK 149.^{10} panta devītajā daļā noteikto sankciju, kas atbilst Latvijas APK 22. pantā noteiktajam mērķim. Savukārt /pers. A/ sūdzībā norādītie apsvērumi nevar būt par pamatu Iestādes lēmuma atcelšanai.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12} panta otrās daļas 1. punktu un Administratīvās atbildības likuma 4. pantu un Pārejas noteikumu 2. un 3. punktu, tiesa

nosprieda

/pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību noraidīt, bet Rīgas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka 2020. gada 20. maija lēmumu Nr. D57/01/513875586/1 atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 darba dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnesis Viktors Makucevičs